

5 ключових питань, запропонованих міжнародною спільнотою:

1. До 2022 року не менше 10 млн осіб на рік повинні отримувати ефективне лікування ТБ.
2. Закрити прогалини у фінансуванні ТБ і забезпечити достатнє і стабільне внутрішнє та донорське фінансування.
3. Відновити глобальну підтримку інновацій в сфері ТБ, в тому числі роботу допоміжних механізмів для прискорення розробки і впровадження в практику нових препаратів, видів діагностики, вакцин та інтервенцій в сфері ТБ.
4. Домогтися, щоб всі країни прийняли і впровадили стандарти і керівництва ВООЗ, а також перейшли до застосування моделей лікування, орієнтованих на пацієнта.
5. Заснувати надійний, незалежний механізм підзвітності на рівні глав держав для моніторингу прогресу в досягненні мети ліквідації ТБ.

Витяг з листа Партнерства «Зупинимо туберкульоз. Україна»

Щодо заходів, необхідних для подолання епідемії ТБ в Україні, ми звертаємо Вашу увагу на наступні принципи, визначені нашими організаціями та просимо Вас надати підтримку у піднятті цих питань на найвищий рівень політичного діалогу напередодні та під час Наради високого рівня:

1. Фінансування дослідних робіт в галузі ТБ має бути збільшено задля прискорення розробки та впровадження нових профілактичних, діагностичних та терапевтичних засобів, необхідних для подолання туберкульозу до 2030 року.
 - Разом із іншими зацікавленими сторонами ми запропонували, щоб всі країни виділили принаймні 0,1% від річних валових внутрішніх витрат на дослідження у сфері ТБ. У разі здійснення цього кроку, можна буде подолати давно існуючий дефіцит фінансування дослідних робіт в галузі туберкульозу та прискорення розробки нових інструментів, які терміново необхідні.
 - У здійсненні досліджень у сфері нових технологій у галузі охорони здоров'я важливим є забезпечення наявності, доступності та прийнятності цих технологій для людей, які хворіють на туберкульоз, або належать до груп ризику, щоб суспільство отримувало користь від інвестицій у дослідні роботи в галузі туберкульозу.
2. Глобальний план з ліквідації туберкульозу закликає до зміни парадигми організації надання послуг у сфері протидії ТБ шляхом переходу до активного виявлення випадків туберкульозу у населення, яке належить до груп ризику (за даними ВООЗ, наразі близько 20% випадків туберкульозу не виявляються), надання інтегрованих орієнтованих на потреби людей послуг, діагностики, лікування та профілактики туберкульозу, оптимізації фінансових інвестицій, а також урахування прав і гендерно-орієнтованих потреб людей, які зіткнулись з проблемою ТБ. В Україні через ряд причин поза увагою системи охорони здоров'я залишається непропорційно висока кількість осіб, які мають обмежений доступ та специфічні

бар'єри до отримання послуг з діагностики та лікування ТБ, а також зазнають підвищеного ризику через біологічні та/або поведінкові фактори, стигму й дискримінацію, систематичне порушення своїх прав.

Тому ми просимо консолідувати зусилля для того, щоб:

- Забезпечити ефективніше виявлення ТБ, зокрема серед ключових груп населення, які мають високі ризики захворіти на ТБ, і найбільше потерпають від його негативних наслідків, та проводити системний аналіз з метою визначення таких пріоритетних груп.
- Впровадити систематичний аналіз епідеміологічних даних з розподілом за статтю і віком (поширеність, захворюваність, прихильність, доступність послуг, результативність лікування) з метою ідентифікації специфічних ризиків та вразливості, пов'язаної з ТБ.
- Проводити широкі інформаційні кампанії з тематики ТБ, ТБ/ВІЛ, спрямовані на підвищення обізнаності громадян та зменшення стигми і дискримінації щодо хворих на туберкульоз серед загального населення.

В Україні необхідно забезпечити:

- Затвердження Національної програми боротьби з туберкульозом та впровадження системи забезпечення якості протитуберкульозних послуг.
- Прозорий та безперебійний механізм державних закупівель сучасних препаратів для лікування туберкульозу та поєднаної інфекції ТБ/ВІЛ, впровадження моделей протитуберкульозної допомоги, орієнтованих на потреби людини, зокрема, через розширення амбулаторного контрольованого лікування ТБ, формування дієвої прихильності до лікування у хворих на ТБ та МРТБ, впровадження соціальної підтримки хворих на ТБ та МРТБ протягом лікування; на розробку та впровадження інформаційної стратегії для поширення інформації про можливості профілактики та боротьби з ТБ в тих складних соціальних та економічних умовах, в яких опинилась Україна.
- Створення належних умов перебування в протитуберкульозних стаціонарах, які б виключили можливість внутрішньо-лікарняної передачі туберкульозної інфекції, яка є головним джерелом поширення стійких до лікування форм захворювання.

Особливої уваги заслуговує боротьба з туберкульозом у дітей та підлітків, які стикаються з високим ризиком інфікування ТБ, захворювання та смерті. З цією метою ми просимо взяти зобов'язання:

- Створити міжвідомчу цільову групу та розробити конкретний план дій для комплексного вирішення проблеми туберкульозу серед жінок-матерів, дітей та підлітків.
- Забезпечити виявлення та відповідне лікування принаймні 90% випадків туберкульозу та МРТБ серед дітей.
- Забезпечити, щоб діти з підвищеним ризиком інфікування ТБ, зазвичай через контакт з хворими на ТБ, отримували профілактичне лікування ТБ.

Витяг з листа Парламентської платформи до Президента України

Загалом, щодо заходів, необхідних для подолання епідемії ТБ в Україні, ми звертаємо Вашу увагу на наступні принципи, визначені ключовими організаціями в сфері ТБ та просимо Вас надати підтримку у піднятті цих питань на найвищий рівень політичного діалогу напередодні та під час Наради високого рівня:

1. Фінансування дослідницьких робіт в галузі ТБ має бути збільшено задля прискорення розробки та впровадження нових профілактичних, діагностичних та терапевтичних засобів, необхідних для подолання туберкульозу до 2030 року.

2. Глобальний план з ліквідації ТБ закликає до зміни парадигми організації надання послуг у сфері протидії ТБ шляхом переходу до активного виявлення випадків туберкульозу у населення груп ризику (за даними ВООЗ, наразі близько 20% випадків туберкульозу не виявляються), надання інтегрованих орієнтованих на потреби людей послуг, діагностики, лікування та профілактики туберкульозу, оптимізації фінансових інвестицій, а також урахування прав і гендерно-орієнтованих потреб людей, які стикнулися з проблемою ТБ. В Україні через ряд причин поза увагою системи охорони здоров'я залишається непропорційно висока кількість осіб, які мають обмежений доступ та специфічні бар'єри до отримання послуг з діагностики та лікування ТБ, а також зазнають підвищеного ризику через біологічні та/або поведінкові фактори, стигму й дискримінацію, систематичне порушення своїх прав. З огляду на зазначене, просимо:

- Забезпечити ефективніше виявлення ТБ, зокрема серед ключових груп населення, які мають високі ризики захворіти на ТБ і найбільше потерпають від його негативних наслідків та проводити системний аналіз щодо визначення таких пріоритетних груп.

- Впровадити систематичний аналіз епідеміологічних даних з розподілом за статтю і віком (поширеність, захворюваність, прихильність, доступність послуг, результативність лікування) з метою ідентифікації специфічних ризиків та вразливості, пов'язаної з ТБ.

- Проводити широкі інформаційні кампанії щодо ТБ та ТБ/ВІЛ, спрямовані на підвищення обізнаності та зменшення стигми і дискримінації щодо хворих на туберкульоз.

Задля досягнення цих цілей в Україні необхідно забезпечити:

- затвердження Національної програми боротьби з туберкульозом та впровадження системи забезпечення якості протитуберкульозних послуг.

- прозорий та безперервний механізм державних закупівель сучасних препаратів для лікування туберкульозу та поєднаної інфекції ТБ/ВІЛ, впровадження моделей протитуберкульозної допомоги, орієнтованих на потреби людини, зокрема через розширення амбулаторного контрольованого лікування ТБ, формування дієвої прихильності до лікування у хворих на ТБ та МРТБ, впровадження соціальної підтримки хворих на ТБ та МР ТБ протягом лікування, розробку та впровадження інформаційної стратегії щодо профілактики та боротьби з ТБ в тих складних соціальних та економічних умовах, в яких опинилась Україна.

Додаткові пропозиції:

Надання сильної політичної підтримки у розробці та впровадженні стратегії реформування надання протитуберкульозної допомоги в Україні, яка б включала ефективні підходи до управління Національною програмою боротьби з туберкульозом, забезпечення механізму ефективного використання коштів та ресурсів, залучення коштів місцевих бюджетів та впровадження соціального замовлення на послуги для хворих на туберкульоз, координацію зусиль спільнот, національних та міжнародних донорів та проектів, впровадження сучасних орієнтованих на потреби пацієнтів підходів до ведення випадку туберкульозу та поєднаних з туберкульозом захворювань (включно з впровадженням замісної терапії, соціальної та психологічної підтримки хворих на туберкульоз, забезпечення контрольованого лікування туберкульозу та лікування супутніх захворювань) як в цивільному секторі, так і в установах Державної кримінально-виконавчої служби України та уповноважених органах пробації.

Пропозиції щодо структури багатосекторальної підзвітності туберкульозу.

Що ми вже маємо:

- Національні зобов'язання узгоджуються з Цілями глобального розвитку, Стратегією подолання туберкульозу та протидії туберкульозу, запропонованою ВООЗ.
- Координаційний механізм Глобального фонду – Національна рада з питань протидії туберкульозу та ВЛ/СНІДу, що включає власні елементи для дій, моніторингу та оцінки.
- Моніторинг і звітність функціонує за допомогою звичайної реєстрації ТБ, національних систем реєстрації, річних національних звітів і звітів у ВООЗ, моніторингу з боку керівників портфолію Глобального фонду. Зовнішня оцінка Національної проводилась в 2010 та 2015 роках (на чолі з ВООЗ/ЄВРО).

Проект Національної програми боротьби з туберкульозом містить механізм звітності та оцінки, а також управління програмою. Національна програма не затверджена.

План по запобіганню та контролю за резистентними формами туберкульозу – в процесі розробки

Відсутні елементи, засновані на усіх прикладах країн¹

Недостатнє фінансування моніторингу та оцінки;

Відсутність чи неадекватне законодавство щодо туберкульозу;

Відсутність спеціальних парламентських і міністерських структур для проведення огляду на високому рівні;

Обмежене залучення громадянського суспільства на всіх рівнях (оцінка впровадження програми, моніторинг, звітність та аналіз, розробка управлінських рішень на підставі даних моніторингу).

Пропозиції зацікавлених сторін, наданих під час наради, проведеної Глобальною програмою протидії ТБ ВООЗ у Женеві 1-2 березня 2018 року.

Для вирішення цих питань необхідно створити "національну комісію з туберкульозу" на найвищому рівні, з обов'язковим залученням цивільного сектору, громадського сектору та пенітенціарної служби, а також представників Міністерства оборони

Представлення звітів на розгляд суспільства; подання звітів про туберкульоз під час урядових та парламентських засідань та забезпечення доступності звітів; регулярні огляди країн-програм на засіданнях та асамблеях ВООЗ.

¹ Developing a draft TB multisectoral accountability framework. Stakeholder consultation convened by the Global TB Programme, World Health Organization, Geneva, 1-2 March 2018